

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers
Session de 1936-1937	N° 36	Zittingsjaar 1936-1937
N° 99 (S. E. 1936) : PROJET DE LOI du 19 novembre 1936	SEANCE du 19 novembre 1936	VÉGADERING van 19 November 1936

PROJET DE LOI

relatif à la preuve testimoniale en matière civile.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA JUSTICE (1)
PAR M. JANSSENS (W.).

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement propose, à la suite de la dévaluation de la monnaie, de rectifier la limite de 150 francs inscrite dans le Code Civil en ce qui concerne l'administration de la preuve par témoin et de la porter à 1,000 francs. La Commission de la Justice accepte le principe de cette rectification.

Certains de ses membres cependant ont exprimé le sentiment que le développement de l'instruction et la facilité de se procurer, de nos jours, des écrits ne les disposent pas favorablement à l'égard du projet gouvernemental.

Il est certain que pour être logique dans cet ordre d'idée il faudrait rendre obligatoire la rédaction d'un acte, soit devant notaire, soit sous seing privé pour toutes choses, même inférieures à 150 francs.

Si l'on veut que l'article 1341 du Code Civil conserve sa raison d'être, il y a lieu d'admettre l'adaptation qui est proposée par le Gouvernement.

Observons que, contrairement au sentiment, rappelé ci-dessus, de certains membres de la Commission, le législateur hollandais a cru devoir généraliser l'administration de la preuve par témoin en abolissant par la loi du 22 juin 1923 l'ancien article 1933 du Code Civil, qui limitait aux choses de moins de 300 florins la preuve testimoniale.

Nos voisins du Nord ont vu dans cette distinction entre choses de moins et de plus de 300 florins une règle arbitraire et nuisible au sentiment du droit et à une bonne ad-

(1) La Commission était composée de M. Marck, président ; Mme Blume-Grégoire, MM. Bohy, Brunet, Collard, Craeybeckx, Gruselin, Hossey, Mathieu. — Carton de Wiart, Delwaide, De Winde, Kluyskens, Koelman, Maes, Poncelet. — Janssens (W.), Jennissen. — Collet (P.), Legros. — Romsée. — Lahaut.

WETSONTWERP

betreffende het bewijs door getuigen in burgerlijke zaken.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE (1)
UITGEBRACHT DOOR DEN HEER JANSSENS (W.).

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De Regeering stelt voor, ten gevolge van de muntdevalvatie, de grens van 150 frank te verbeteren, die in het Burgerlijk Wetboek voorkomt in zaken van bewijslevering door getuigen, en deze te brengen op 1,000 frank. De Commissie voor de Justitie aanvaardt het principe van deze verbetering.

Sommige leden echter drukten het gevoelen uit dat zij, wegens de uitbreiding van het onderwijs en het gemak om zich thans geschriften te bezorgen, niet ingenomen waren met het Regeeringsontwerp.

Om logisch te zijn, zouden zij dan de akte vóór notaris of de onderhandsche akte moeten verplichtend maken voor alle zaken, ook deze van minder dan 150 frank.

Indien men aan artikel 1344 van het Burgerlijk Wetboek zijn reden van bestaan wil behouden, moet de door de Regeering voorgestelde aanpassing worden aangenomen.

Merken wij ook op dat, in strijd met het hierboven aangehaalde gevoelen van sommige leden der Commissie, de Hollandsche wetgever heeft gemeend de bewijslevering door getuigen te moeten veralgemeenen, door bij de wet van 22 Juni 1923 artikel 1933 van het Burgerlijk Wetboek, waarbij het bewijs door getuigen beperkt werd tot de zaken van minder dan 300 gulden, in te trekken.

Onze Noorderburen waren van oordeel dat dit onderscheid tusschen zaken van minder en van meer dan 300 gulden een willekeurige regel was, schadelijk voor het rechts-

(1) De Commissie bestond uit den heer Marck, voorzitter ; Mevrouw Blume-Grégoire, de heeren Bohy, Brunet, Collard, Craeybeckx, Gruselin, Hossey, Mathieu. — Carton de Wiart, Delwaide, De Winde, Kluyskens, Koelman, Maes, Poncelet. — Janssens (W.), Jennissen. — Collet (P.), Legros. — Romsée. — Lahaut.

ministration de la justice. Ils ont biffé de leur Code Civil cette distinction, qui y avait été introduite en 1838 sous l'influence du Code Napoléon.

En portant la limite de la preuve testimoniale à 1,000 francs on applique une majoration raisonnable qui est plus ou moins en rapport avec les données de l'index-number.

Il y a lieu de remarquer qu'en France la loi du 1er avril 1928 a porté l'ancienne somme de 150 francs de l'article 1341 à 500 francs.

En procédant à la modification qui est proposée par le Gouvernement on ne se prononce pour aucune des thèses extrêmes, ni pour l'abolition de la preuve testimoniale dans la mesure où elle est autorisée par l'article 1341, ni pour son extension suivant le nouveau principe de la loi hollandaise; on corrige simplement un chiffre que les dévaluations successives de notre monnaie rendent actuellement injustifiable.

La Commission propose par conséquent d'adopter le projet du Gouvernement.

Le Rapporteur,

W. JANSSENS.

Le Président,

M. MARCK.

gevoelen en voor den goede gang van het gerecht. Zij hebben uit hun Burgerlijk Wetboek dit onderscheid geschrapt, dat er in 1838 werd ingebracht onder invloed van de Code Napoléon.

Door de grens van het bewijs door getuigen te brengen op 1,000 frank, past men een redelijke verhoging toe, die min of meer in verhouding staat tot de gegevens van het index-cijfer.

Er dient te worden opgemerkt dat, in Frankrijk, door de wet van 1 April 1928, het vroeger bedrag, nl. 150 frank, van artikel 1341 op 500 frank gebracht werd.

Met de wijziging te aanvaarden, die door de Regeering wordt voorgesteld, spreekt men zich niet uit voor een der uiterste stellingen, noch voor de afschaffing van het bewijs door getuigen voor zoover dit toegelaten wordt door artikel 1341, noch voor zijn uitbreiding volgens het nieuw principe der Hollandsche wet; men doet niets anders dan een cijfer verbeteren dat, wegens de opeenvolgende devaluaties van onze munt, niet meer kan gerechtvaardigd worden.

De Commissie stelt dan ook voor het Regeeringsontwerp goed te keuren.

De Verslaggever,

W. JANSSENS.

De Voorzitter,

M. MARCK.